

INDICATORII MACROECONOMICI DE BAZA (scenariul optimist)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rata de creștere a PIB real	-30.9%	-1.4%	-7.8%	1.6%	-8.6%	-2.5%	1.7%	2.8%	3.3%
PIB nominal (excl. Transnistria), milioane lei	4737	6480	7658	8917	8804	10911	12764	14466	15954
PIB nominal, milioane dolari SUA	1164	1443	1665	1933	1630	1116	1046	1070	1127
PIB pe cap de locuitor, dolari SUA	322	400	463	538	454	311	291	298	314
Rata inflației (la sfârșit de perioadă)	104.6%	23.8%	15.1%	11.2%	18.3%	19.1%	12.0%	8.3%	6.0%
Rata inflației (medie anuală)	487.0%	30.0%	24.0%	12.0%	7.7%	27.1%	15.0%	10.3%	6.8%
Veniturile bugetului consolidat, milioane lei	1848	2556	2835	3473	3270	3186	3829	4195	4467
Cheltuielile bugetului consolidat, milioane lei	2348	2993	3418	4165	3583	3361	3957	4022	4228
Soldul bugetului, milioane lei	-500	-437	-583	-692	-313	-175	-128	174	239
Soldul bugetului ca % din PIB	-10.6%	-6.7%	-7.6%	-7.8%	-3.6%	-1.6%	-1.0%	1.2%	1.5%
Datoria internă, milioane lei	270	477	737	940	1500	1700	1850	1980	2200
Datoria internă, milioane dolari SUA	63	106	158	202	180	147	139	138	150
Stocul datoriei externe*, milioane dolari SUA	627	765	916	1005	922	957	1028	1078	1044
Stocul datoriei externe* ca % din PIB	53.8%	53.0%	55.0%	52.0%	56.6%	85.7%	98.3%	100.8%	92.7%
Noi împrumuturi*, milioane dolari SUA	247	196	181	185	70	228	184	170	170
Amortizarea și deservirea datoriei externe*, milioane dolari SUA	32	81	64	147	207	239	158	159	235
Rezervele valutare brute ale BNM, milioane dolari SUA	180	257	314	366	144	200	314	428	459
Rezervele valutare ale BNM în luni de import de marfuri și servicii	2.85	3.03	3.00	3.07	1.42	2.15	3.23	4.16	4.23
Rezervele valutare nete ale BNM, milioane dolari SUA	17	26	66	131	5	34	116	200	206
Ponderele rezervelor nete în total	9.5%	10.0%	20.9%	35.8%	3.5%	17.0%	36.9%	46.8%	44.8%
Numerarul în circulație M0, milioane lei	345	639	731	972	855	1274	1783	2318	2781
Agregatul M2, milioane lei	676	1107	1292	1739	1357	1816	2523	3430	4345
Masa monetară M3 (la rata de schimb curentă), milioane lei	749	1244	1439	1929	1756	2493	3382	4451	5504
Multiplicatorul banesc	1.36	1.59	1.68	1.72	1.66	1.66	1.66	1.72	1.79
Dolarizarea depunerilor	18.2%	22.6%	20.7%	19.8%	44.2%	55.5%	53.6%	47.6%	42.1%
Viteza de rotație a M3	6.3	5.2	5.3	4.6	5.0	4.4	3.8	3.3	2.9
Monetizarea economiei	15.8%	19.2%	18.8%	21.6%	19.9%	22.8%	26.5%	30.8%	34.5%
Cursul de schimb la finele anului, lei / 1 dolar SUA	4.27	4.50	4.65	4.66	8.32	11.58	13.32	14.33	14.68
Cursul de schimb mediu, lei / 1 dolar SUA	4.07	4.5	4.6	4.6	5.4	9.8	12.2	13.5	14.2
Aprecierea(+) / deprecierea(-) la finele anului, MDL/USD	-17.3%	-5.4%	-3.4%	-0.2%	-78.6%	-39.2%	-15.0%	-7.6%	-2.4%
Aprecierea(+) / deprecierea(-) la finele anului, USD/MDL	-14.8%	-5.1%	-3.2%	-0.2%	-44.0%	-28.1%	-13.0%	-7.0%	-2.4%
Aprecierea(+) / deprecierea(-) reală la finele anului	+74.4%	+17.5%	+11.4%	+10.9%	-33.8%	-14.4%	-2.6%	+0.6%	+3.5%

* Sunt incluse creditele FIM, BM, BERD, UE, SUA, Rusia, altor creditori și emisiile de Eurobond-uri

BALANTA DE PLATI (scenariul optimist)*Milioane dolari SUA*

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Contul curent	-97	-115	-209	-309	-300	-129	-111	-109	-103
% in PIB	-8.3%	-8.0%	-12.6%	-16.0%	-18.4%	-11.6%	-10.6%	-10.2%	-9.1%
Balanta comerciala	-54	-55	-234	-384	-390	-234	-231	-239	-248
Exports (fob)	618	739	822	851	640	704	764	825	891
Export, in procente fata de anul precedent	--	119.6%	111.2%	103.5%	75.0%	110.0%	108.5%	108.0%	108.0%
Imports (fob)	672	794	1056	1235	1030	938	995	1064	1139
Import, in procente fata de anul precedent	--	118.2%	133.0%	117.0%	83.4%	91.1%	106.0%	107.0%	107.0%
Servicii, net	-51	-96	-78	-63	-50	-50	-40	-40	-35
Venituri, net	-16	-29	-40	-62	-80	-85	-90	-90	-90
incl. achitarea dobanzii pentru credite si HVS	-10	-15	-23	-39	-43	-39	-37	-33	-26
Transferuri curente, net	24	65	143	200	220	240	250	260	270
incl. veniturile celor ce lucreaza peste hotare	--	--	80	80	100	100	100	100	100
Contul de capital si financiar	92	70	185	406	25	236	201	200	113
Investitii starine directe	18	73	53	79	70	150	160	170	190
% in PIB	1.5%	5.1%	3.2%	4.1%	4.3%	13.4%	15.3%	15.9%	16.9%
Investitii de portofoliu, net	0	0	53	240	-58	71	-7	4	-97
Eurobond-urile	0	0	30	75	-30	0	0	0	-75
Gazprom	0	0	0	140	0	62	-28	-28	-56
Bonuri de Trezorerie	0	0	23	18	-41	5	15	25	25
Credite pe termen mediu si lung, net	157	73	96	13	13	15	48	26	20
Noi imprumuturi	175	131	119	89	70	140	135	130	130
Banca Mondiala	67	50	0	38	15	60	60	50	50
BERD	0	5	34	23	15	30	35	40	45
Alte oficiale (UE, SUA, Rus.)	108	49	32	1	5	20	15	15	15
Creditori privati	0	27	53	27	35	30	25	25	20
Amortizarea	-18	-58	-23	-76	-57	-125	-87	-104	-110
Alte fluxuri de capital, net	-83	-76	-17	74	0	0	0	0	0
Erori si omisiuni	-105	-10	-13	-11	0	0	0	0	0
Balanta globala	-110	-55	-37	86	-275	106	90	90	10
Finantarea	110	55	38	-88	222	-106	-90	-90	-10
Utilizarea creditelor FMI	72	65	25	1	-66	20	23	24	21
Noi imprumuturi	72	65	32	21	0	88	49	40	40
Amortizarea	0	0	-7	-20	-66	-67	-26	-16	-19
Modificarea rezervelor brute ale BNM	-102	-77	-57	-52	222	-57	-113	-115	-31
inclusiv achitarea dobanzilor catre FMI	-4	-8	-10	-11	-11	-7	-9	-6	-5
Arierate si reesalonarea datoriilor	140	67	70	-37	66	-70	0	0	0

INDICATORII MACROECONOMICI DE BAZA (scenariul pesimist)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rata de creștere a PIB real	-30.9%	-1.4%	-7.8%	1.6%	-8.6%	-5.0%	-1.5%	1.0%	2.5%
PIB nominal (excl. Transnistria), milioane lei	4737	6480	7658	8917	8804	13750	34361	51293	58201
PIB nominal, milioane dolari SUA	1164	1443	1665	1933	1630	929	751	765	661
PIB pe cap de locuitor, dolari SUA	322	400	463	538	454	259	209	213	148
Rata inflației (la sfârșit de perioadă)	104.6%	23.8%	15.1%	11.2%	18.3%	140.8%	80.1%	45.4%	35.8%
Rata inflației (medie anuală)	487.0%	30.0%	24.0%	12.0%	7.7%	64.4%	153.7%	47.8%	10.7%
Veniturile bugetului consolidat, milioane lei	1848	2556	2835	3473	3270	4125	10308	14875	16296
Cheltuielile bugetului consolidat, milioane lei	2348	2993	3418	4165	3583	4813	12713	16927	17460
Soldul bugetului, milioane lei	-280.5	-437	-583	-692	-313	-688	-2405	-2052	-1164
Soldul bugetului ca % din PIB	-5.9%	-6.7%	-7.6%	-7.8%	-3.6%	-5.0%	-7.0%	-4.0%	-2.0%
Datoria internă, milioane lei	270	477	737	940	1500	1850	1900	1970	2100
Datoria internă, milioane dolari SUA	63	106	158	202	180	51	33	25	21
Stocul datoriei externe*, milioane dolari SUA	627	766	917	1006	923	866	858	868	839
Stocul datoriei externe* ca % din PIB	53.8%	53.1%	55.1%	52.0%	56.6%	93.1%	114.2%	113.5%	126.9%
Noi împrumuturi*, milioane dolari SUA	247	197	181	185	70	115	105	140	175
Amortizarea și deservirea datoriei externe*, milioane dolari SUA	32	81	64	147	207	219	154	167	233
Rezervele valutare brute ale BNM, milioane dolari SUA	180	257	314	366	144	111	153	201	285
Rezervele valutare ale BNM în luni de import de marfuri și servicii	2.85	3.03	3.00	3.07	1.42	1.26	1.70	2.17	3.03
Rezervele valutare nete ale BNM, milioane dolari SUA	17	26	66	131	5	-2	41	71	111
Ponderele rezervelor nete în total	345	639	731	972	855	2566	5332	7980	12307
Numerarul în circulație M0, milioane lei	676	1107	1292	1739	1357	3038	5999	9020	14179
Agregatul M2, milioane lei	749	1244	1439	1929	1756	3901	7656	11981	19812
Masa monetară M3 (la rata de schimb curentă), milioane lei	1.36	1.59	1.68	1.72	1.66	1.31	1.31	1.38	1.50
Multiplicatorul banesc	18.2%	22.6%	20.7%	19.8%	44.2%	64.5%	71.2%	73.9%	75.0%
Dolarizarea depunerilor	6.3	5.2	5.3	4.6	5.0	3.5	4.5	4.3	2.9
Viteza de rotație a M3	15.8%	19.2%	18.8%	21.6%	19.9%	28.4%	22.3%	23.4%	34.0%
Monetizarea economiei	102.5%	92.8%	101.4%	88.4%	68.1%	102.9%	115.4%	132.9%	144.4%
Cursul de schimb la finele anului, lei / 1 dolar SUA	4.27	4.50	4.65	4.66	8.32	35.99	57.63	79.15	100.39
Cursul de schimb mediu, lei / 1 dolar SUA	4.07	4.5	4.6	4.6	5.4	14.8	45.7	67.0	88.0
Aprecierea(+) / deprecierea(-) la finele anului, MDL/USD	-17.3%	-5.4%	-3.4%	-0.2%	-78.6%	-332.5%	-60.1%	-37.4%	-26.8%
Aprecierea(+) / deprecierea(-) la finele anului, USD/MDL	-14.8%	-5.1%	-3.2%	-0.2%	-44.0%	-76.9%	-37.5%	-27.2%	-21.2%
Aprecierea(+) / deprecierea(-) reală la finele anului	+74.4%	+17.5%	+11.4%	+10.9%	-33.8%	-44.3%	+12.5%	+5.9%	+7.1%

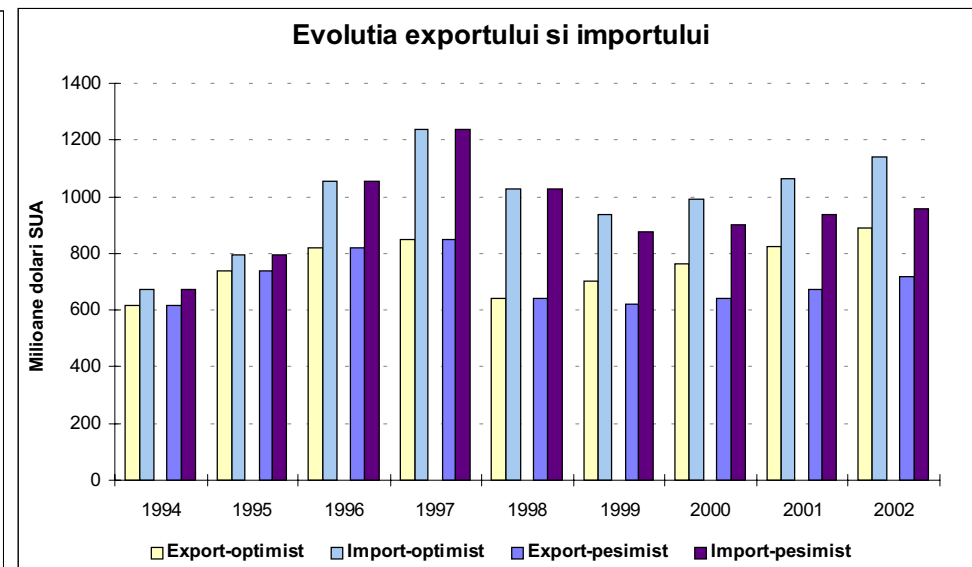
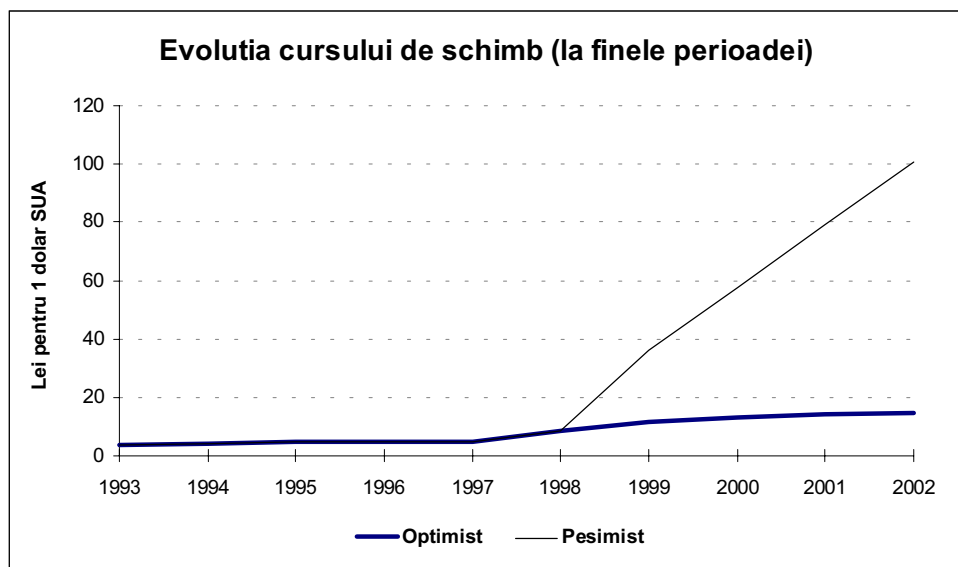
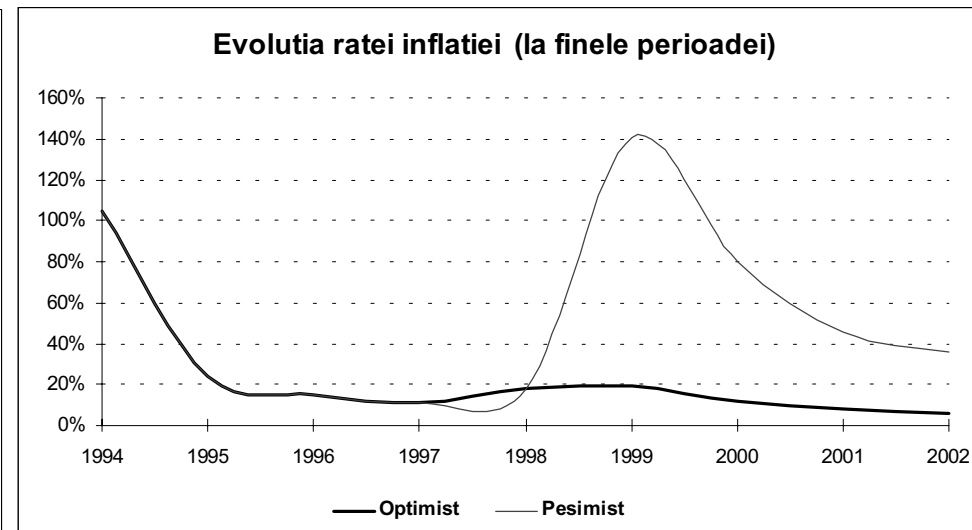
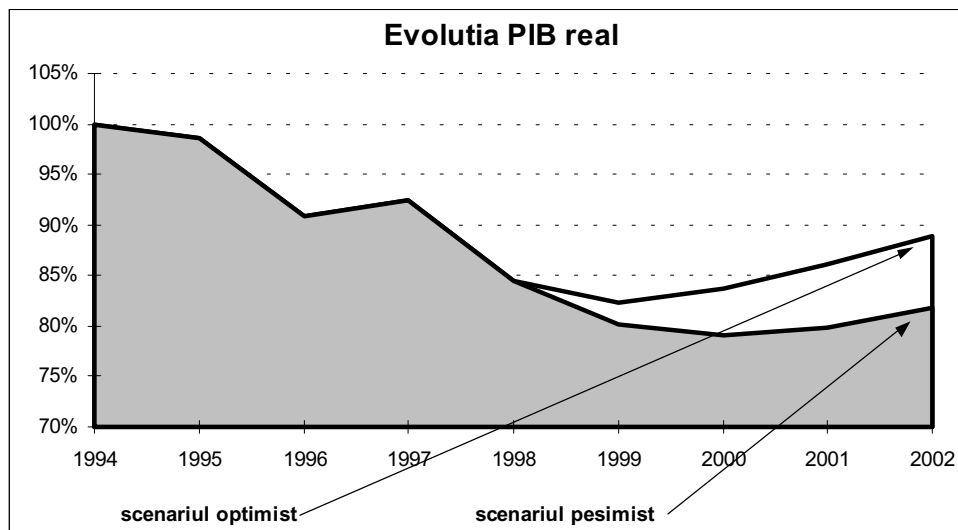
* Sunt incluse creditele FIM, BM, BERD, UE, SUA, Rusia, altor creditori și emisiile de Eurobond-uri

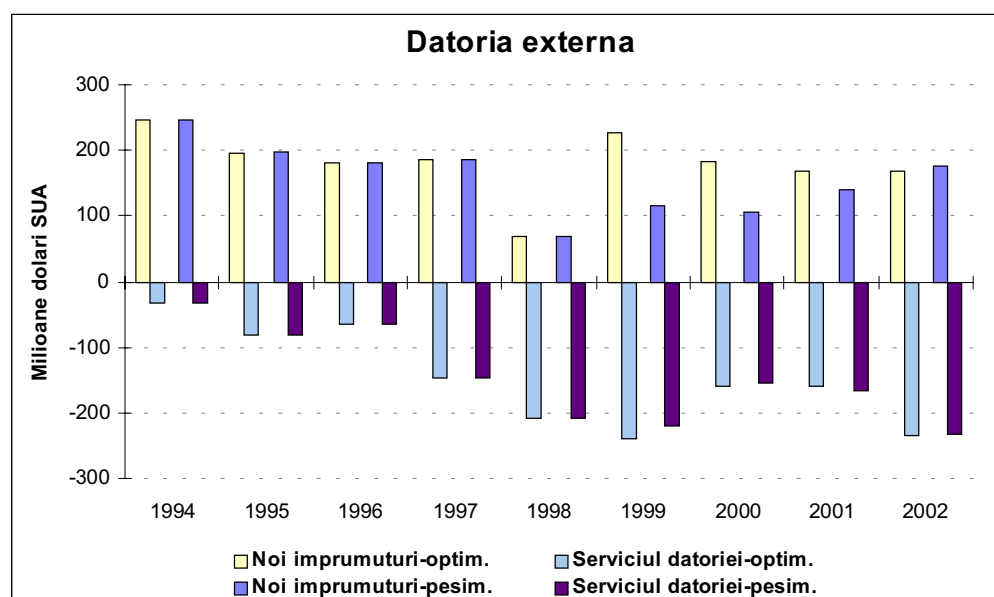
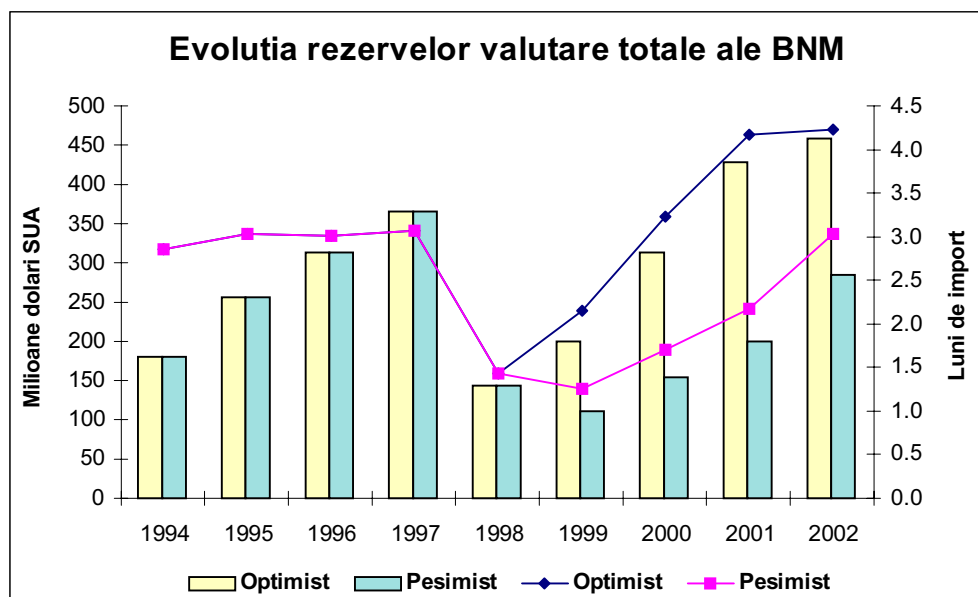
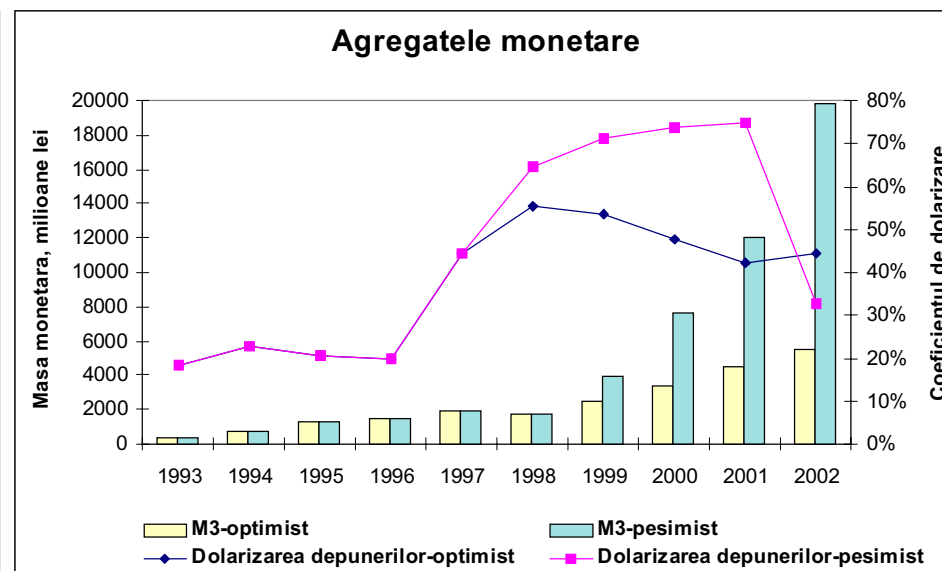
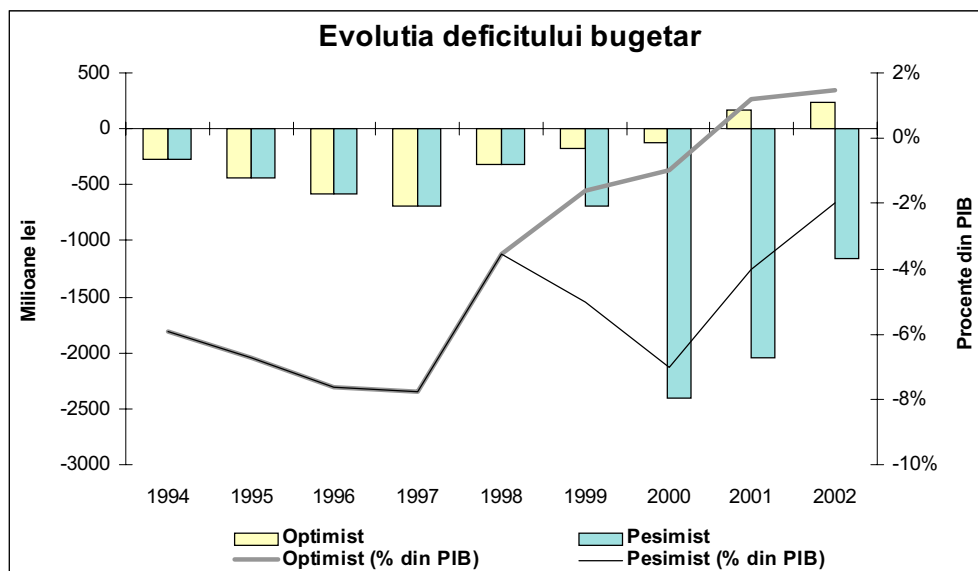
BALANTA DE PLATI (scenariul pesimist)

Milioane dolari SUA

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Contul curent	-97	-115	-209	-309	-300	-180	-182	-161	-108
% in PIB	-8.3%	-8.0%	-12.6%	-16.0%	-18.4%	-19.3%	-24.3%	-21.1%	-16.4%
Balanta comerciala	-54	-55	-234	-384	-390	-255	-262	-266	-238
Exports (fob)	618	739	822	851	640	621	639	671	718
Export, in procente fata de anul precedent	--	119.6%	111.2%	103.5%	75.0%	97.0%	103.0%	105.0%	107.0%
Imports (fob)	672	794	1056	1235	1030	876	902	938	957
Import, in procente fata de anul precedent	--	118.2%	133.0%	117.0%	83.4%	85.0%	103.0%	104.0%	102.0%
Servicii, net	-51	-96	-78	-63	-50	-55	-50	-45	-40
Venituri, net	-16	-29	-40	-62	-80	-90	-90	-90	-90
incl. achitarea dobanzii pentru credite si HVS	-10	-15	-23	-39	-43	-39	-37	-33	-26
Transferuri curente, net	24	65	143	200	220	220	220	240	260
incl. veniturile celor ce lucreaza peste hotare	--	--	80	80	100	100	110	110	110
Contul de capital si financiar	92	71	185	406	25	80	130	145	131
Investitii starine directe	18	73	53	79	70	50	100	160	200
% in PIB	1.5%	5.1%	3.2%	4.1%	4.3%	5.4%	13.3%	20.9%	30.3%
Investitii de portofoliu, net	0	0	53	240	-58	5	-18	-11	-74
Eurobond-urile	0	0	30	75	-30	0	0	0	-75
Gazprom	0	0	0	140	0	0	-28	-28	-28
Bonuri de Trezorerie	0	0	23	18	-41	1	5	10	20
Credite pe termen mediu si lung, net	157	74	96	13	13	-25	-2	-4	5
Noi imprumuturi	175	132	119	89	70	80	85	100	115
Banca Mondiala	67	50	0	38	15	30	40	50	60
BERD	0	5	34	23	15	20	20	25	30
Alte oficiale (UE, SUA, Rus.)	108	49	32	1	5	5	5	5	5
Creditori privati	0	27	53	27	35	25	20	20	20
Amortizarea	-18	-58	-23	-76	-57	-105	-87	-104	-110
Alte fluxuri de capital, net	-83	-76	-17	74	0	50	50	0	0
Erori si omisiuni	-105	-10	-13	-11	0	0	0	0	0
Balanta globala	-110	-54	-37	86	-275	-100	-52	-17	23
Finantarea	110	55	38	-88	222	100	52	17	-23
Utilizarea creditelor FMI	72	65	25	1	-66	-32	-6	14	41
Noi imprumuturi	72	65	32	21	0	35	20	40	60
Amortizarea	0	0	-7	-20	-66	-67	-26	-26	-19
Modificarea rezervelor brute ale BNM	-102	-77	-57	-52	222	32	-42	-48	-84
inclusiv achitarea dobanzilor catre FMI	-4	-8	-10	-11	-11	-7	-5	-4	-3
Arierate si reesalonarea datoriilor	140	67	70	-37	66	100	100	50	20

Scenariile optimist și pesimist: diagrame comparative

4.2. Modelul „Flow of Funds” (tabele)

Contul fluxurilor financiare, 1994-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
PIB	4735					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	4767	1541	3226			0
Consumul final	3572	2591	981			0
Investitiile totale	914	379	535			0
Modificarea stocurilor	451		451			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	2643				-2643	0
Import de bunuri si servicii 1/	-3069				3069	0
Venitul net	-65				65	0
Transferuri oficiale	97				-97	0
Discrepanta statistica	224		224			0
Sold nefinanciar	-394	-1429	1035		394	
Finantare externa		952	41	-138	-855	
Sectorul nemonetar		384	41		-425	0
Investitiile directe			73		-73	0
Imprumuturi externe, net		384	-32		-352	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		568			-568	
Sectorul monetar				-138	138	0
Modificarea activelor interne nete				-138	138	0
Autoritile monetare				-87	87	
Depunerile bancare				-51	51	
Finantarea interna		367	-302	-65		
Sectorul monetar		382	-317	-65		0
Creditul intern		382	84	-466		0
Masa monetara			-401	401		0
Sectorul nemonetar		-15	15			0
Nebancar		-15	15			0
Majorarea datoriilor bugetului		110	-110			
Erori si omisiuni, net 2/			-664	203	461	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/3 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 1995-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii (5)	Control orizontal (6)
	Total	Inclusiv				
	(1)	Guvernul central, local (2)	Sectorul privat (3)	Sistemul bancar (4)		
PIB	6480					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	6642	2328	4314			0
Consumul final	5371	2964	2407			0
Investitiile totale	1034	349	685			0
Modificarea stocurilor	578		578			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	3902				-3902	0
Import de bunuri si servicii 1/	-4580				4580	
Venitul net	-130				130	0
Transferuri oficiale	292				-292	0
Discrepanta statistica	175		175			0
Sold nefinanciar	-516	-985	468		516	
Finantare externa		544	65	-33	-577	
Sectorul nemonetar		248	65		-313	0
Investitiile directe			328		-328	0
Imprumuturi externe, net		248	-263		15	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		296			-296	
Sectorul monetar				-33	33	0
Modificarea activelor interne nete				-33	33	0
Autoritile monetare				-43	43	
Depunerile bancare				10	-10	
Finantarea interna		295	-237	-58		
Sectorul monetar		291	-233	-58		0
Creditul intern		291	259	-550		0
Masa monetara			-492	492		0
Sectorul nemonetar		4	-4			0
Nebancar		4	-4			0
Majorarea datoriilor bugetului		145	-145			
Erori si omisiuni, net 2/			-151	91	60	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/3 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 1996-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii (5)	Control orizontal (6)
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local (2)	Sectorul privat (3)	Sistemul bancar (4)		
PIB	(1) 7659					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	8133	2787	5346			0
Consumul final	7338	3834	3504			0
Investitiile totale	1517	356	1161			0
Modificarea stocurilor	351		351			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	4287				-4287	0
Import de bunuri si servicii 1/	-5722				5722	
Venitul net	-184				184	0
Transferuri oficiale	658				-658	0
Discrepanta statistica	-112		-112			0
Sold nefinanciar	-961	-1403	442		961	
Finantare externa		774	251	6	-1031	
Sectorul nemonetar		452	251		-703	0
Investitiile directe			244		-244	0
Imprumuturi externe, net		452	7		-459	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		322			-322	
Sectorul monetar				6	-6	0
Modificarea activelor interne nete				6	-6	0
Autoritile monetare				-142	142	
Depunerile bancare				148	-148	
Finantarea interna		265	-174	-91		
Sectorul monetar		114	-23	-91		0
Creditul intern		114	167	-281		0
Masa monetara			-190	190		0
Sectorul nemonetar		151	-151			0
Nebancar		151	-151			0
Majorarea datoriilor bugetului		364	-364			
Erori si omisiuni, net 2/			-155	85	70	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/3 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 1997-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)		
PIB	8917				(5)	(6)
Venitul national brut disponibil (GNDI)	9553	3076	6477			0
Consumul final	8692	4101	4591			0
Investitiile totale	1774	300	1474			0
Modificarea stocurilor	337		337			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	4532				-4532	0
Import de bunuri si servicii 1/	-6592				6592	0
Venitul net	-286				286	0
Transferuri oficiale	922				-922	0
Discrepanta statistica	175		175			0
Sold nefinanciar	-1424	-1326	-99		1424	
Finantare externa		763	846	-136	-1473	
Sectorul nemonetar		284	846		-1130	0
Investitiile directe			364		-364	0
Imprumuturi externe, net		284	482		-766	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		479			-479	0
Sectorul monetar				-136	136	0
Modificarea activelor interne nete				-136	136	0
Autoritile monetare				-232	232	
Depunerile bancare				96	-96	
Finantarea interna		562	-550	-13		
Sectorul monetar		486	-473	-13		0
Creditul intern		486	16	-502		0
Masa monetara			-489	489		0
Sectorul nemonetar		76	-76			0
Nebancar		76	-76			0
Majorarea datoriilor bugetului		0	0			
Erori si omisiuni, net 2/			-198	149	49	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/3 A doua coloana - Operatiunile Guvernului central si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 1998-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
PIB	8804					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	9627	3059	6569			0
Consumul final	9007	3915	5092			0
Investitiile totale	1930	294	1636			0
Modificarea stocurilor	355		355			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	4121				-4121	0
Import de bunuri si servicii 1/	-6472				6472	0
Venitul net	-430				430	0
Transferuri oficiale	1254				-1254	0
Discrepanta statistica	-137		-137			0
Sold nefinanciar	-1528	-1150	-377		1528	
Finantare externa		108	181	830	-1119	
Sectorul nemonetar		-274	181		93	0
Investitiile directe			344		-344	0
Imprumuturi externe, net		-274	-163		437	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		382			-382	
Sectorul monetar				830	-830	0
Modificarea activelor interne nete				830	-830	0
Autoritile monetare				780	-780	
Depunerile bancare				50	-50	
Finantarea interna		596	620	-1216		
Sectorul monetar		710	506	-1216		0
Creditul intern		710	161	-871		0
Masa monetara			345	-345		0
Sectorul nemonetar		-115	115			0
Nebancar		-115	115			0
Majorarea datoriilor bugetului		447	-447			
Erori si omisiuni, net 2/			23	386	-409	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor veniturii national

si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/3 A doua coloana - Operatiunile Guvernului central si local si a sectorului privat (inclusiv reealonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 1999-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia internă			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local 4/	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
PIB	11433					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	13025	3080	9946			0
Consumul final	10979	2822	8157			0
Investitiile totale	2858	457	2401			0
Modificarea stocurilor	0		0			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	8607				-8607	0
Import de bunuri si servicii 1/	-11011				11011	0
Venitul net	-846				846	0
Transferuri oficiale	2438				-2438	0
Discrepanta statistica	0		0			0
Sold nefinanciar	-812	-200	-612		812	
Finantare externa		-54	1544	-736	-754	
Sectorul nemonetar		-54	1544		-1490	0
Investitiile directe		199	796		-995	0
Imprumuturi externe, net		-253	748		-495	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		0			0	
Sectorul monetar				-736	736	0
Modificarea activelor interne nete				-736	736	0
Autoritile monetare				-346	346	
Depunerile bancare				-389	389	
Finantarea internă		254	-500	246		
Sectorul monetar		174	-420	246		0
Creditul intern		174	-27	-147		0
Masa monetară			-393	393		0
Sectorul nemonetar		80	-80			0
Nebancar		60	-60			0
Privatizarea de către investitori locali		20	-20			
Majorarea datoriilor bugetului		0	0			
Erori și omisiuni, net 2/			-432	489	-58	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Inclusiv privatizarea de catre investitorii straini

/3 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/4 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 2000-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local 4/	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
PIB	13198					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	15314	3397	11917			0
Consumul final	12877	3001	9877			0
Investitiile totale	3299	528	2771			0
Modificarea stocurilor	0		0			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	11703				-11703	0
Import de bunuri si servicii 1/	-14682				14682	
Venitul net	-1121				1121	0
Transferuri oficiale	3237				-3237	0
Discrepanta statistica	0		0			0
Sold nefinanciar	-863	-132	-731		863	
Finantare externa		41	2403	-1516	-929	
Sectorul nemonetar		41	2403		-2444	0
Investitiile directe		374	1245		-1619	0
Imprumuturi externe, net		-332	1158		-826	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		0			0	
Sectorul monetar				-1516	1516	0
Modificarea activelor interne nete				-1516	1516	0
Autoritile monetare				-955	955	
Depunerile bancare				-561	561	
Finantarea interna		91	-1490	1399		
Sectorul monetar		11	-1410	1399		0
Creditul intern		11	-400	389		0
Masa monetara			-1010	1010		0
Sectorul nemonetar		80	-80			0
Nebancar		60	-60			0
Privatizarea de catre investitorii locali		20	-20			
Majorarea datoriilor bugetului		0	0			
Erori si omisiuni, net 2/			-183	117	66	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Inclusiv privatizarea de catre investitorii straini

/3 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/4 A doua coloana - Operatiunile Guvernului central si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

4. ANEXE

Contul fluxurilor financiare, 2001-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii	Control orizontal
	Total	Inclusiv				
		Guvernul central, local 4/	Sectorul privat	Sistemul bancar		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
PIB	14897					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	17523	3792	13732			0
Consumul final	14849	3017	11831			0
Investitiile totale	3724	596	3128			0
Modificarea stocurilor	0		0			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	13963				-13963	0
Import de bunuri si servicii 1/	-17639				17639	0
Venitul net	-1244				1244	0
Transferuri oficiale	3871				-3871	0
Discrepanta statistica	0		0			0
Sold nefinanciar	-1049	179	-1228		1049	
Finantare externa		-333	3079	-1581	-1165	
Sectorul nemonetar		-333	3079		-2746	0
Investitiile directe		277	1659		-1936	0
Imprumuturi externe, net		-610	1420		-810	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		0			0	
Sectorul monetar				-1581	1581	0
Modificarea activelor interne nete				-1581	1581	0
Autoritile monetare				-1046	1046	
Depunerile bancare				-535	535	
Finantarea interna		154	-1737	1583		
Sectorul monetar		104	-1687	1583		0
Creditul intern		104	667	-771		0
Masa monetara			-2354	2354		0
Sectorul nemonetar		50	-50			0
Nebancar		30	-30			0
Privatizarea de catre investitorii locali		20	-20			
Majorarea datoriilor bugetului		0	0			
Erori si omisiuni, net 2/			-113	-2	115	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Inclusiv privatizarea de catre investitorii straini

/3 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/4 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

Contul fluxurilor financiare, 2002-mln.lei

Transactii/sectoare		Economia interna			Restul lumii (5)	Control orizontal (6)
	Total (1)	Inclusiv				
		Guvernul central, local 4/ (2)	Sectorul privat (3)	Sistemul bancar (4)		
PIB	16465					
Venitul national brut disponibil (GNDI)	19221	4203	15019			0
Consumul final	15370	3297	12073			0
Investitiile totale	4116	659	3458			0
Modificarea stocurilor	0		0			0
Export de marfuri si servicii (GNFS)1/	15375				-15375	0
Import de bunuri si servicii 1/	-18397				18397	
Venitul net	-1305				1305	0
Transferuri oficiale	4061				-4061	0
Discrepanta statistica	0		0			0
Sold nefinanciar	-265	247	-512		265	
Finantare externa		-431	2038	-1282	-325	
Sectorul nemonetar		-431	2038		-1607	0
Investitiile directe		290	1886		-2176	0
Imprumuturi externe, net		-721	152		569	0
Majorarea datoriilor pentru energia si altele		0			0	
Sectorul monetar				-1282	1282	0
Modificarea activelor interne nete				-1282	1282	0
Autoritile monetare				-521	521	
Depunerile bancare				-762	762	
Finantarea interna		184	-1449	1265		
Sectorul monetar		134	-1399	1265		0
Creditul intern		134	-724	590		0
Masa monetara			-675	675		0
Sectorul nemonetar		50	-50			0
Nebancar		30	-30			0
Privatizarea de catre investitorii locali		20	-20			
Majorarea datoriilor bugetului		0	0			
Erori si omisiuni, net 2/			-77	17	59	
Control vertical		0	0	0	0	

/1 Valorile pentru exportul si importul de marfuri si servicii difera intre cifrele conturilor venitului national si balantei de plati. Cifrele utilizate in aceasta tabela sunt luate din balanta de plati.

/2 Inclusiv privatizarea de catre investitorii straini

/3 Articolul de echilibrare se calculeaza ca diferenta intre soldurile nefinanciare si finantarea totala.

/4 A doua coloana - Operatiunile Guvernului cetral si local si a sectorului privat (inclusiv reesalonarea datoriilor si arieratele sectorului energetic, modificarea arieratelor bugetului, soldul intreprinderilor de stat)

4.3. Corupția ca forță motrice a economiei subterane

$$\text{Corupția} = \text{monopol} + \text{netransparență} - \text{contabilitate}^6$$

Scara largă de răspândire a corupției și economia tenebră sunt fenomene caracteristice țărilor în tranziție. În condițiile Republicii Moldova de la începutul anilor '90 are loc intensificarea acestui fenomen. Drept precondiții pentru acesta s-au desemnat slăbiciunea statului nou format și a structurilor lui, statul creând practic de la bun început un sistem nou legislativ netransparent și adesea contradictoriu, dezmembrarea teritorială a țării, insuficiența controlului vamal, înnoirea aparatului de stat și salariile joase în sistemul bugetar. Răspândirea largă a acestui fenomen prezintă un pericol pentru securitatea statului.

Dacă la începutul anilor '90 una din cele mai mari probleme ale țărilor în tranziție era economia tenebră, iar obiectivul principal al politici statului în acest domeniu consta în crearea condițiilor pentru încorporarea economiei tenebre în cea formală, atunci în ultimii ani această problemă s-a modificat și a crescut într-un șir de state într-o tragedie națională – corupția, care în multe cazuri a preluat mecanismele, structurile și funcțiile statului.

Dacă la începutul deceniului fenomenul corupției în țările în tranziție servea într-o mare măsură ca o frână în dezvoltarea economică, creând obstacole producătorilor locali și respingând investitorii străini potențiali, atunci actualmente el pur și simplu blochează mersul reformelor în țară. Orice perfecționare eventuală a legislației în vigoare nu are efectele pozitive scontate din cauza impactului corupției, economia nu evoluează conform regulilor pieței, nu există competitivitate, progres în eficiența utilizării resurselor disponibile, cresc în mod spontan datoriile statului, are loc pauperizarea societății, scade încrederea populației în procesele de reformă, în societate se creează o situație de conflict.

O **definiție** simplificată a **corupției** poate fi formulată în felul următor: abuzul de putere de către funcționarii publici cu scop de a obține beneficii private.

Formele cele mai răspândite ale **corupției** sunt: acceptarea, solicitarea sau extorcarea mitelor, patronajul, nepotismul, delapidarea bunurilor publice, cauzarea pierderilor pentru stat în alte modalități, corupția politică, etc.

Mitele – pentru obținerea contractelor de stat (alegerea firmelor, termenilor și condițiilor de contract), asigurarea garanțiilor de stat pentru credit, obținerea facilităților, beneficiilor materiale și bănești, suportul preferențial al întreprinderilor patronate, dosirea contravențiilor depistate, neaplicarea sau diminuarea sancțiunilor, obținerea licențelor, a drepturilor exclusive la activități economice și politice, urgentarea procesului de eliberare a documentelor, obținerea unor poziții politice, antrenarea în structurile statale, locuri prestigioase de muncă;

Delapidări – privatizarea spontană a întreprinderilor publice, a echipamentului, surselor financiare, utilizarea necontrolată a fondurilor întreprinderilor, obținerea creditelor fără a le mai rambursa vreo dată, plata salariilor lucrătorilor inexistenți, etc.;

Corupere politică - încălcări ale legislației în domeniile alegerilor, finanțării campaniilor electorale, rezolvării conflictelor parlamentare, promovării la posturi de răspundere, lobby-smul;

Cauzele corupției pot fi economice, instituționale, politice și social-morale:

- Cele *economice* includ: salariile joase ale funcționarilor de stat, întârzieri în plata salariilor; un buget de stat neviabil, o înzestrare inadecvată;
- Cauzele *instituționale* cuprind: politica slabă de stat care generează căutarea metodelor de obținere a veniturilor neoficiale, promovarea în posturi fără performanțe

⁶ Governance and the Economy in Africa: Tools for Analysis and Reform of Corruption, IRIS, University of Maryland at College Park

reale, un nivel înalt de netransparență în lucrul organelor juridice, un sistem inadecvat al contabilității, lipsa transparenței în sistemul legislativ, lipsa dorinței reale de combatere în practică a corupției, lipsa unei strategii de combatere a acesteia;

- Cauzele *politice* includ: transformarea combaterii corupției în combaterea adversarilor politici, importul coruperii, cointeresarea în colapsul economic și financiar al statului a unor grupuri politice care doresc întoarcerea la sistemul dictatorial.
- Cele *sociale și morale*: demoralizarea societății, erodarea valorilor etice din cauza coruperii în eșaloanele superioare ale țării, informarea slabă a populației, lucrul slab al mass-mediei, toleranța publică.

Corupția poate avea un impact puternic asupra securității economice, sociale, politice și ecologice a statului.

Consecințele economice ale corupției sunt:

- Creșterea costurilor tranzacțiilor, mai ales pentru desfășurarea activităților economice în micul business, diminuarea competitivității produselor și serviciilor;
- Descurajarea investițiilor și a ideilor inovatorii;
- Creșterea costului și diminuarea calității proiectelor publice;
- Alunecarea continuă a economiei în sectorul subteran;
- Inechitatea, competiția neloială prin utilizarea instituțiilor de stat în calitate de organ de represiune, falsificarea informației despre competitori, spionaj tehnologic și industrial, racket, semnarea acordurilor monopoliste, etc.
- Deturnarea de fonduri, diminuarea eficienței economice;
- Instabilitatea macroeconomică, vulnerabilitatea țării la crize financiare.

Consecințele sociale:

- Crearea unei poveri impozitare excedente;
- Afectarea puternică a păturilor vulnerabile ale societății, neavând influență politică păturile vulnerabile adesea se supun unei presiuni sociale mai puternice;
- Reducerea calității bunurilor și serviciilor.

Consecințe asupra securității politice a statului:

- Formarea unui clan economic și politic, care impune societății voința sa, neținând cont de necesitățile societății, contribuind la creșterea enormă a datoriilor de stat;
- Diminuarea plăților în buget ce rezultă în eșecul promovării politicii de susținere a antreprenoriatului și micului business, politicii sociale, politicii în domeniul educației, sănătății, mediului înconjurător, remunerării muncii lucrătorilor sistemului bugetar;
- Paralizarea instituțiilor statului, afectarea drepturilor și garanțiilor constituționale ale cetățenilor, discreditarea sistemului statal, lipsa respectului față de stat din partea populației;
- Deteriorarea securității economice și politice a statului;

Consecințe asupra mediului înconjurător: Deteriorarea mediului înconjurător din cauza că societății i se impun interesele unor grupuri separate interesate în obținerea unor profituri imediate fără a fi efectuată o “amortizare” a resurselor mediului înconjurător.

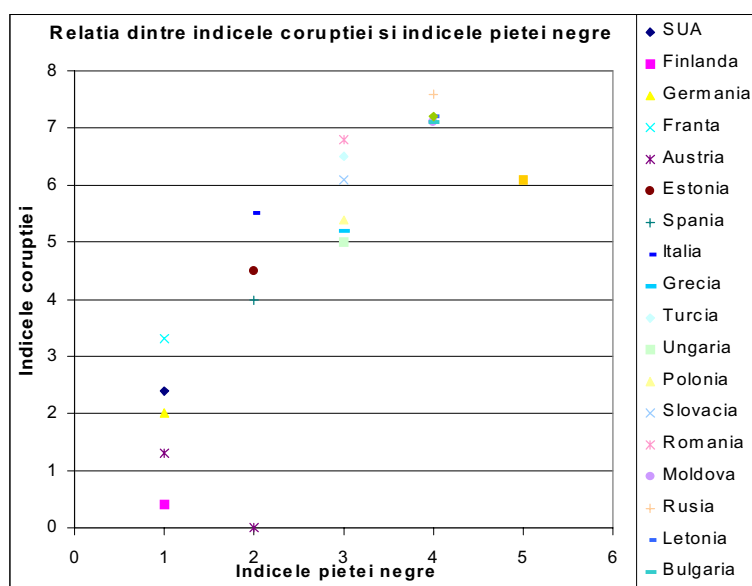
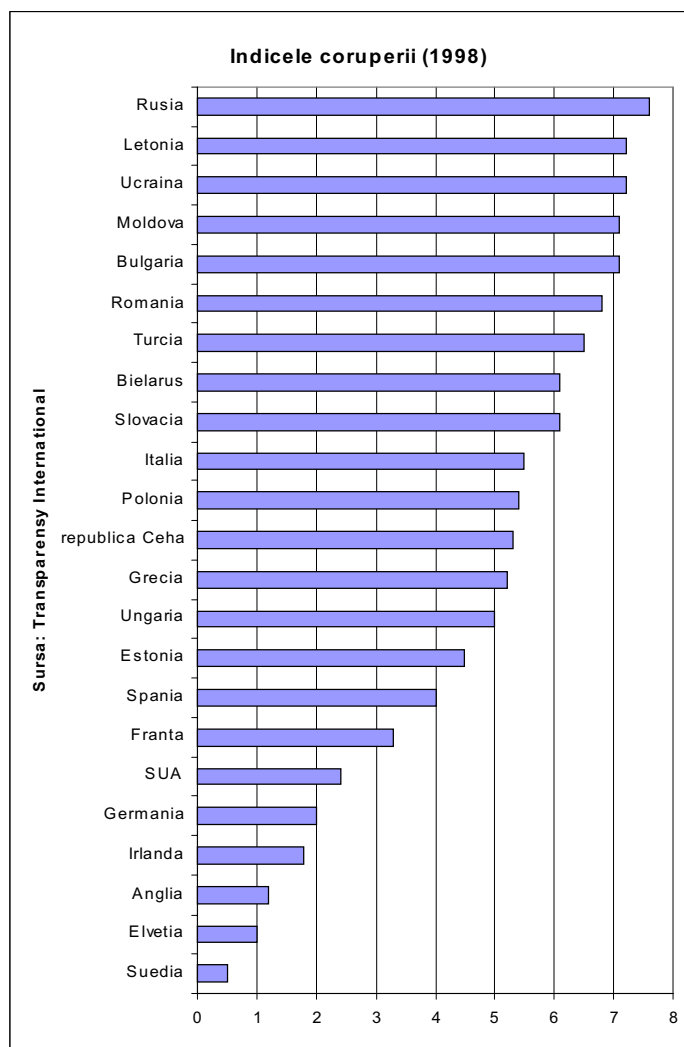
Rezultatele numeroaselor studii comparative a indicatorilor economiei tenebre și a performanței economice a statelor (Heritage Foundation, Transparency International, Freedom House Rankings) demonstrează cantitativ dependența dintre creșterea gradului de corupere a țării, a volumului de tranzacții tenebre, cât și diminuarea performanței reformelor și dezvoltării economice a țării.

Indicele corupției (Transparency International) în țările Uniunii Europene variază de la 0,54 în Danemarca (ceea ce înseamnă practic lipsa fenomenului de corupere) până la 5,5 în Italia, indicele corupției totale corespunzând valorii 10. Media pe UE oscilează în jurul lui 2,5. Acest indicator pentru țările în tranziție, care speră să adere la Uniunea Europeană este de cel puțin 2,5 ori mai mare, oscilând de la 4,5 în Estonia până la 7,6 în Rusia.

Pe această scară Moldova este plasată împreună cu Bulgaria după România și este urmată de Ucraina. Dar este necesar de a menționa faptul că indicele corupției, de fapt, este axat în mai mare măsură pe evaluarea percepției nivelului de corupere de către populație, decât de evaluarea dimensiunilor reale ale ei, de aceea într-o țară tradițional mai democratică, acest indicator va fi mai ridicat. În momentul de față se examinează posibilitatea de a evalua cantitativ predispunerea populației de a oferi mite.

Gradul înalt al corupției în țările de tranziție implică extinderea pieței negre (Heritage Foundation), indicele pieței negre variind de la minimul său –1 în Austria, Franța, Germania, Finlanda, 2 - în Italia, Spania, Estonia, 3 - în Grecia, Turcia, Ungaria, Polonia, România, 4 – în Letonia, Bulgaria, Lituania, Moldova, Ucraina, Rusia, și atingând maximul său -5 în Georgia și Belarus. Calculele arată de asemenea o

legătură inversă strânsă între gradul de corupție și nivelul PIB pe cap de locuitor. Persistă o corelare evidentă între indicele corupției al țării și indicele performanței reformelor în țările de tranziție, având drept componente de bază progresul în sistemul politic, gradul de independență

a mass-media, viabilitatea sistemului legal, gradul de administrare publică, dezvoltarea sectorului privat. Pe grafic se vede clar relația strânsă dintre indicii corupției și indicii pieței negre.

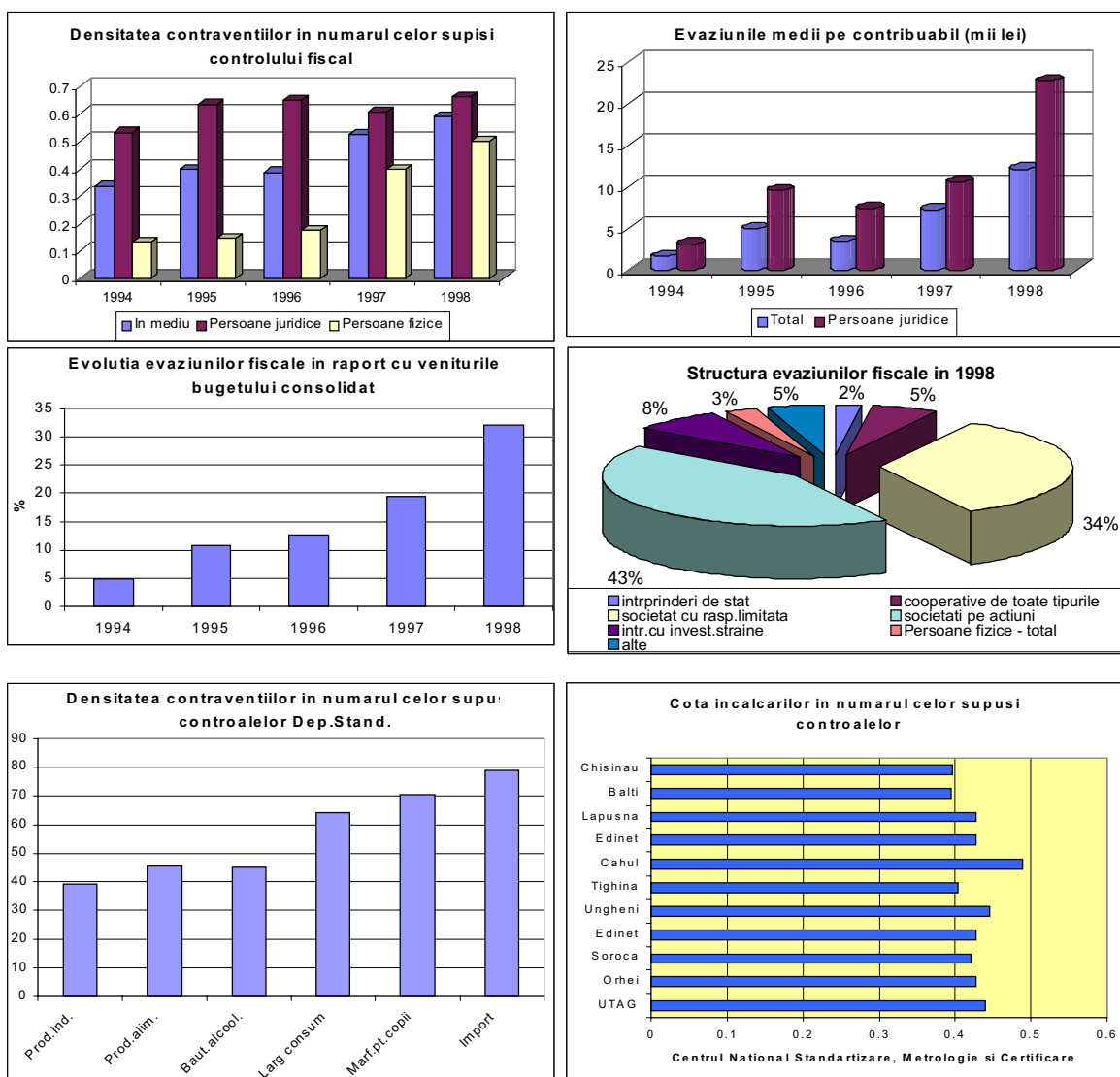
Corupția este un *fenomen auto-generator*. Astfel, dacă angajații organelor de control a Republicii Moldova nu au primit salariile în decurs de 4-5 luni, pentru ei mitele devin o sursă stabilă și unică de venit. Se desfășoară o spirală: corupere → diminuare economică → insuficiență de surse în buget → datorii în salarizarea funcționarilor de stat → creștere a coruperii. Mai mult ca atât, o persoană detectată informal în acțiuni corumpiste este mai ușor șantajată și impusă la acțiuni corumpiste repetate. Fără a vrea, ea începe să aparțină unei rețele cu un sistem de suprimare puternic.

Din acest motiv, începând cu anul 1998 datele oficiale referitoare la rezultatele controalelor efectuate devin mai "optimiste". Astfel, în 1998 au fost înregistrate 2910 violări ale legislației economico-financiare, cu 244 mai puțin decât în anul 1997, pierderile fiind estimate la 103 milioane lei. Poliția or. Chișinău înregistrat o scădere de 13% a numărului de crime înregistrate, deși au fost descoperite 298 cazuri de dosire a crimelor. În municipiul Chișinău au fost colectate cu 11% mai puține impozite (853 milioane lei). Căderea producției industriei cu circa 10% și inflația de 18% nu pot explica pe deplin acest fenomen. Au loc două procese paralele: dosirea sau clasarea neîntemeiată a dosarelor și substituirea crimelor mici de cele mari.

Componentele indicatorului performanței reformelor (Freedom House Ranking)								
	progres politic	ind. societ. civilizate	independ. mass media	sistemul legal	administr. publica	privatizarea	performanța economică	cota sect. privat în PIB
Albania	4.25	4.25	4.75	4.75	4.75	3.75	4.25	75
Armenia	5.5	3.5	5.25	4.75	4.5	4	4	50
Belarus	6	5.25	6.25	6	6	6	6	15
Bulgaria	3.25	4	3.75	4.25	4.25	5	5.75	45
Croatia	4	3.5	4.75	4.75	4	4	3.75	50
Cegia	1.25	1.5	1.25	1.5	2	2	1.75	75
Estonia	2	2.25	1.75	2.25	2.25	2.25	2	70
Ungaria	1.25	1.25	1.5	1.75	1.75	1.5	1.75	70
Letonia	2	2.25	1.75	2.25	2.5	2.5	2.5	60
Lituania	2	2.25	1.75	2.25	2.5	2.25	2.75	65
Moldova	3.25	3.75	4	4.25	4.25	4	4	40
Polonia	1.5	1.25	1.5	1.5	1.75	2.25	1.75	60
Romania	3.25	3.75	4.25	4.25	4.25	4.5	4.75	60
Rusia	3.5	3.75	3.75	4	4	3	4	60
Slovacia	3.75	3.25	4.25	4	3.75	3.25	3.5	70
Slovenia	2	2	1.75	1.75	2.5	2.75	2	45
Ucraina	3.25	4	4.5	3.75	4.5	4.25	4.25	40

Din păcate, situația actuală în Republica Moldova, la fel ca și în alte țări în tranziție, nu contribuie la creșterea credibilității față de Moldova ca partener politic și economic. Cota economiei subterane atinge proporții impunătoare, crește continuu evaziunea fiscală. Lipsa unui control real al activității funcționarilor de stat și a sancționării pentru nerespectarea legislației, precum și întârzierile considerabile la plata salariilor lucrătorilor bugetari contribuie esențial la extinderea fenomenului corupției și nivelului de criminalizare a economiei în Republica Moldova.

Conform estimărilor noastre, evaziunea fiscală în Republica Moldova a crescut de la 4% a venitului bugetului consolidat în 1994 până 32% în anul 1998. Volumul mediu total al evaziunilor pe un contribuabil a crescut de la 7 mii lei în 1997 (10 mii lei la persoane juridice) până la 12 mii lei în 1998 (23 mii lei la persoane juridice). Densitatea contravențiilor în numărul celor supuși controalelor fiscale a crescut de la 30% în 1994 până la 57% în 1998.

În anul 1998 de către colaboratorii Departamentului Control Financiar și Revizie au fost efectuate 9506 revizii documentare și controale operative, cu 2353 mai puține decât în aceeași perioadă a anului 1997. În pofida acestui fapt, suma totală a pagubelor cauzate agenților economici și statului, legate de cheltuieli nelegitime, lipsuri și delapidări a constituit 87,4 mil. lei, față de 36,3 mil. lei în 1997 (creștere de 2,4 ori).

Datele Centrului Național Standardizare, Metrologie și Certificare arată, că densitatea contravențiilor depistate în efectuarea controalelor produselor industriale variază de la circa 40% la produsele alimentare până la 70% la produse pentru copii. În diviziunea – produse locale – importate maximumul revine produselor importate – 79%. Calitatea produselor difere și în diviziune teritorială.

Datele conferinței practico-științifice “Criminalitatea organizată și economia tenebră în Republica Moldova” ce a avut loc sub egida Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Academiei de Poliție și Asociației Independente de Criminologie, arată că nivelul corupției în Moldova a luat proporții deosebit de mari. În lipsa puterii reale de stat apar mecanisme și structuri neformale care rapid substituie structurile statale.

Crime la comandă: se recunoaște faptul că există practica de a elibera temporar de 2-3 ori persoanele care-și ispășesc pedeapsa în penitenciare pentru a săvârși crime la comandă. În țară există circa 300 grupări criminale și 35 clanuri criminale care controlează performanța economică, politică și socială a țării. Astfel, problema neachitărilor se rezolvă în mod forțat prin structuri criminale, care joacă un rol de justiție neformală, pentru 50% din suma rambursabilă.

Pe teritoriul Moldovei există patru căi *de trafic de droguri*. Numai traficul lunar de heroină se estimează la 150-200 kg (pentru informație: prețul cu ridicata a unui kg de heroină este 1,5 mii dolari în Pakistan, 10 mii dolari în Turcia, 40 mii dolari în Anglia, prețul cu amănuntul atingând 120 mii dolari pentru un kilogram). Pe teritoriul Moldovei există laboratoare clandestine de producere a drogurilor după tehnologii locale mult mai ieftine, dar aceasta prezintă un pericol semnificativ pentru populația locală vădit mai săracă. În decursul ultimilor cinci ani numărul estimat al persoanelor care consumă droguri a crescut de la 3 mii până la 60 mii persoane. În 1998 numărul lor a crescut în comparație cu 1997 de 5 ori. Industria drogurilor este foarte concentrată, circa 60% din tranzacțiile cu droguri sunt efectuate de țigani (țigani alcătuind doar 0,3% din populația totală a Moldovei).

Volumul anual al narcobusinessului în Moldova se estimează la 200 – 250 milioane dolari, această cifră *întrece de 3,5-4 ori volumul investițiilor străine directe* în Moldova în decursul unui an. Este clar că și “eficiența” funcționării unei astfel de ramuri este vădit mai “înalță”. Posibilitățile de a corupe funcționarii de stat sunt extrem de mari. De aceea lista substanțelor narcotice și psihotrope propusă de specialiștii Comitetului de Control al Drogurilor a suferit “modificări” esențiale până în momentul adoptării și publicării în Monitorul Oficial. Din listă au dispărut un șir de substanțe, printre care și cele care pot fi produse pe teritoriul Moldovei. De aceea nu este creat la frontieră un serviciu elementar așa ca de câinii care detectează drogurile. De aceea nu există o bază de date a traficului de droguri, o bază informațională unică a ministerelor de forță. De aceea dosarele penale ce țin de droguri nu ajung în judecată (numărul lor total s-a redus de la 15 în 1996, la 10 în 1997 și 9 dosare în 1998). De aceea la transportarea drogurilor se utilizează mașini cu patru grade de protecție, extrem de scumpe.

Contrabanda: Conform datelor lucrătorilor serviciului vamal, volumul detectat al mărfurilor de contrabandă a crescut de la 2,7% din rulajul total de mărfuri în 1997 până la 10,6% în 1998, în același timp, numărul dosarelor care ajunge în judecată diminuează continuu. La transmiterea dosarelor în anchetă ele se clasează. (în 1998 din 28 de dosare deschise nu a fost anchetat nici unul).

Datele reale referitoare la *volumul tranzacțiilor ilicite în operațiunile de export-import* sunt mai relevante. Efectuarea unui control de contrapunere a informației moldovenești și ucrainene referitoare la exportul Moldovei în Ucraina a arătat că în sursa Ucraineană este indicată o cifră practic dublă. Aceasta deja nu poate fi explicat doar prin cota Transnistriei în export. Aceeași situație se desemnează în cazul comparării datelor referitoare la operațiunile de export-import cu Rusia. Este puțin probabil faptul că lucrătorii serviciului de frontieră din Ucraina și Rusia sunt mult mai onești decât cei din Moldova, de aceea distorsiunile reale sunt și mai esențiale.

Aceste rezultate nu vor fi surprinzătoare, dacă luăm în considerație situațiile repetate, când vama reține (arestează) un tren de 13 vagoane cu mărfuri transportate în mod ilegal, iar după un “sunet de sus” este nevoită să le elibereze.

Lista acțiunilor corumpiste caracteristice în domeniul *managementului patrimoniului statal, acumulării și utilizării resurselor financiare, executării controlului de stat* este foarte largă. Astfel, printre cele mai caracteristice forme în Moldova putem menționa următoarele:

- Un mod impropriu de formare și utilizare a mijloacelor financiare, lipsa normelor metodologice a formării și utilizării lor, finanțarea structurilor și activităților neprevăzute de legislația în vigoare;
- O utilizare inefficientă și irațională a resurselor bugetare a întreprinderilor de stat datorită organizării improprii a finanțării și cauzând pierderi de mijloace financiare, o utilizare improprie a investițiilor și donațiilor, transferul lor la structuri comerciale patronate, care le utilizează la preț simbolic pentru o perioadă îndelungată de timp.

- O utilizare irațională a investițiilor și creditelor drept rezultat al unor alocări a resurselor de stat, utilizarea dubioasă a investițiilor și creditelor agenților economici;
- Evaziunea fiscală, acceptarea mitelor;
- Violarea disciplinei prețurilor, în special neluarea în cont a creșterii prețurilor;
- Pierderile proprietății de stat drept rezultat al neraportării intenționate a proprietății în materialele contabile, darea ilegală în arendă a încăperilor și echipamentului, privatizarea ilicită, violările la cumpărarea a 20% din acțiuni de către colectivul întreprinderii în lipsa unui tender, reducerea valorii estimate a întreprinderilor, excluzând persoanele eliberate de la serviciu și pe pensionari din procesul de privatizare și incluzând în listele participanților la privatizare a persoanelor care nici o dată nu au lucrat la întreprinderea dată, mărirea sintetică a valorii întreprinderilor date în arendă, sau diminuarea intenționată a cotei statului prin încălcări în calculul amortizării, neincluderea unei părți a proprietății în documentele de evaluare sau evaluarea proprietății la prețuri nereale;
- O activitate nesatisfăcătoare financiară și economică, care deschide posibilitatea pentru funcționarii de stat de a utiliza liber proprietatea de stat pentru obținerea beneficiilor personale.

În scurt timp Moldova se transformă într-un stat corupt și cleptocrat, cu o psihologie și cultură populară mafiotică și familism amoral. Cum, dacă nu prin corupție și lobby-ism, se explică faptul, că în legislația Moldovei nici nu există așa termen ca “racket”, nu sunt primite măsuri speciale referitoare la prostituție, nu este adoptat un sistem special al impozitării jocurilor cu noroc? Moldova, având datorii enorme pentru resurse energetice, importă gaz la un preț mult mai ridicat decât cel mondial, neprimind nici o plată pentru tranzitul de gaz pe teritoriul său (pentru informație: plățile pentru tranzitul de gaz prin teritoriul Ucrainei întrec PIB-ul Moldovei). Mai mult ca atât: se târăgănează instalarea contoarelor de gaz la intrare și ieșire din țară. Unica explicație este interesul de grupă, care este complex opus intereselor economiei întregi.

Această situație este caracteristică statelor autocrate, în care lipsesc deprinderile de autoorganizare publică, bazate pe legăturile orizontale de credibilitate reciprocă și solidaritate, în care pentru lung timp a existat o ierarhie birocratică de normative, o preponderență de relații verticale de dominare-subordonare, tutelare-dependență.

Lupta contra fenomenului corupției aduce *profituri imediate*. Veniturile de la combaterea corupției întrec costurile de multe ori. Conform unor estimări din Occident, la acțiunile care vizează agenții economici din perimetrul geografic național, la un efort de o liră, se obțin venituri de 23 de lire, iar la cele care vizează activitățile transnaționale veniturile la o liră cheltuială depășesc 250 lire.⁷

Comisia Națiunilor Unite pentru prevenirea crimelor arată că fenomenul în cauză s-a răspândit foarte larg în Europa Centrală și de Vest în ultimul deceniu. Asemenea probleme sunt incluse în programele sau în tematicile seminarelor și congreselor de către organisme financiare mondiale și zonale (*INTOSAI, EUROSAI, SIGMA, Curtea de conturi a Uniunii Europene, Banca Mondială, Grupul de lucru pe problemele mitelor al ASCE, Fondul Monetar Internațional*).

În România Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat propunerea de a înființa Institutul Național pentru studiul corupției și criminalității economico-financiare pe lângă Academia Română.

Scopurile în combaterea corupției pot fi diferite: obținerea unei eficiențe de durată scurtă pe piața privată, a unei eficiențe dinamice de lungă durată, a creșterii economice, echității sociale, legalității politice.

⁷ I. Bogdan, Corupția și criminalitatea economică, “Curier Economic”, 45(347)

Direcțiile strategice durabile de combatere a corupției în Republica Moldova trebuie să includă liberalizarea cadrului legislativ, privatizarea, asigurarea transparenței, reforma instituțională, profilaxia și ameliorarea sistemului de impunere a legii, reducerea puterii de monopol în toate sferele, clarificarea nivelului de transparență a factorilor de decizie.

Implementarea unei ***politici de combatere a corupției*** cere reforma juridică, reforma instituțională, ameliorarea sistemului de reglementări a procedurilor de controale financiare, reducerea toleranței publice:

Reforma juridică:

- Apelarea la ajutorul instituțiilor internaționale de combatere a corupției și a crimelor economice, aplicarea unui sistem de monitorizare externă;
- Apelarea la proiecte finanțate din asistența tehnică din exterior pentru efectuarea expertizei juridice a legilor și amendamentelor propuse pentru adoptare, perfecționarea sistemului legislativ, înlăturarea contradicțiilor, sensurilor duble, etc.;
- Perfecționarea măsurilor de profilaxie a crimelor;
- Definirea clară a sistemului de penalizări în cazul de încălcare a legislației;

Ameliorarea sistemului de reglementări a procedurilor de controale financiare:

- Simplificarea reglementărilor de stat și a inspecțiilor;
- Sistematizarea și unificarea lucrului agențiilor de control;
- Publicarea informației clare referitoare la agențiile de control, drepturile și obligațiile agențiilor de control;
- Stabilirea unei unități care înregistrează și reglementează numărul controalelor efectuate la aceeași întreprindere;
- Reforma sistemului fiscal și contabil, simplificarea, asigurarea transparenței lui;
- Perfecționarea pregătirii personalului de control financiar;
- Publicarea informației fiscale, transparența preparării și executării bugetului de stat;
- Introducerea unui sistem de tendere obligatorii la semnarea contractelor de achiziție a bunurilor și serviciilor publice.

Reforma instituțională

- Reducerea numărului instituțiilor statale, reducerea personalului;
- Substituirea procedurii vizitelor personale în soluționarea problemelor cu utilizarea poștei, inclusiv a celei electronice;
- Depolitizarea Guvernului, introducerea obligatorie a sistemului de promovare profesională în bază de merite și concurs;
- Introducerea unui sistem clar definit de standarde etice pentru funcționarii de stat;
- Crearea instituțiilor independente cu autorizarea investigațiilor privind acuzațiile în corupție.

Reducerea toleranței publice:

- Coordonarea eforturilor organizațiilor de educație, religioase și mass-media în campania anti-corupție;
- Asigurarea transparenței finanțării partidelor politice;
- Antrenarea jurnaliștilor în promovarea unui mod echilibrat de raportare, introducerea codului de conduită a jurnaliștilor;
- Pentru ameliorarea încrederii populației în organele de stat - crearea unui organ de depunere a plângerilor în legătură cu comportamentul inadecvat al lucrătorilor poliției, organelor de control financiar, vamal, etc.

Drept ***măsuri imediate de combatere a corupției*** se propun:

- Elaborarea unei strategii de combatere a corupției în diviziune de ministere și direcții principale: procurările (achizițiile) publice, managementul companiilor de stat, planificarea urbană, administrarea fiscală, reforma vamală, justiția;
- Formarea la un nivel național a unui organ coordonator responsabil pentru implementarea strategiei de combatere a corupției;
- Identificarea a câteva agenții-cheie în sferele, în care s-ar putea de a concentra eforturile de combatere a corupției în primul an;
- Aplicarea procedurii de declarare a veniturilor de către demnitarii de stat începând cu eşaloanele de vârf;
- Ca și în țările cu un nivel înalt de corupere, în care orice încercare de a combate corupția se tratează ca o încercare de a discredita oponenții politici, poate fi aplicată o strategie de a “depista” persoane corupte la nivelul cel mai înalt în proporția reprezentată de partide în Parlament (formula 2+2+1). Pentru a obține încrederea populației, cazurile trebuie examinate public, anunțând măsurile aplicate către cei ce au călcat legislația, și direcțiile în care au fost cheltuite sursele financiare obținute de la operațiunea dată (pensii, salarii, onorarea datoriilor, etc.).
- Instalarea imediată a contoarelor de gaz la intrare și ieșire pe teritoriul Republicii Moldova.

Drept un set de ***măsuri de combatere a corupției în organele serviciului vamal*** se propun:

- a) introducerea temporară a armatei în îndeplinirea obligațiilor serviciului vamal;
- b) examinarea posibilităților transferului serviciului vamal în sectorul privat;
- c) eliminarea influenței politice din sectorul vamal;
- d) plata decentă a lucrătorilor sistemului vamal;
- e) construirea clădirilor pentru serviciul vamal, modernizarea serviciului, eliminarea netranparenței la luarea deciziilor;
- f) recurgerea la sistem de concurs pentru angajarea la posturi în sistem, antrenarea lucrătorilor serviciului vamal (tehnicile de expertiză, cunoașterea responsabilităților, clasificarea tarifelor, utilizarea computerului);
- g) rotația personalului departamentului de verificare a lucrului serviciului vamal;
- h) instituirea unui sistem informațional modern;
- i) efectuarea controalelor de confruntare a informației din diverse surse;
- j) controlul containerelor utilizând raze-X;
- k) efectuarea controalelor suplimentare aleatorii (5%) a documentelor și mărfurilor de către servicii speciale după trecerea vămii.

Concluzie. Fenomenul corupției a căpătat în Moldova un astfel de grad de răspândire, care practic stopează dezvoltarea economică a statului. Orice modificare a legislației îndreptată la stimularea dezvoltării sectorului privat, încurajarea investițiilor și a activităților inovatoare, stimularea exporturilor, soluționarea problemei deficitului bugetului de stat, a nepăților și datoriilor externe, problemelor sectorului social și de educație – nici una nu se va solda cu succes, până nu vor fi luate măsuri drastice de combatere a forței motrice a economiei tenebre – corupției. Pentru aceasta este vital necesară elaborarea unei strategii clare de combatere a fenomenului în cauză și apelarea la experiența organizațiilor internaționale.

4.4. Modificarea rating-ului riscului țării pentru Moldova: septembrie '98 - martie '99

Ediția recentă (martie '99) a revistei "Euromoney" a publicat raportul privind credibilitatea creditară a țărilor, indicând rating-ul periodic pentru riscul politic și economic, orientând în mod tradițional această informație către partenerii potențiali (investitori, donatorii de asistență tehnică, și alții). Clasificarea curentă are o importanță deosebită pentru Republica Moldova fiindcă ea cuprinde perioada de timp ce a urmat după "August negru" - criza din Federația Rusă și urmările sale nefaste pentru economia Moldovei.

Tabelul de mai jos prezintă rating-ul Republicii Moldova împreună cu cel al partenerilor săi economici principali și al vecinilor din regiunea Europei de Sud-est.

Poziția mart. 99	Poziția sept. 98	Modi- fica- rea		Total	Risc politic	Perfor- manța econo- mică	Indica- torii datoriei	Rating creditor	Acces la finanțare bancară	Acces la finanțare pe termen scurt	Acces la piețele de capital
			Ponde- rea	100	25	25	10	10	5	5	5
67	61	-6	Turcia	48.25	11.29	7.90	9.27	1.67	1.69	3.13	2.25
87	93	6	Bulgaria	37.87	6.85	6.30	9.17	1.46	0.09	1.83	1.50
89	82	-7	Romania	36.28	7.76	4.85	9.52	0.83	0.47	1.83	0.75
117	142	25	Moldova	30.79	3.64	3.71	9.52	1.25	0.00	1.83	0.83
126	118	-8	Ucraina	29.85	3.17	4.05	9.76	0.63	0.16	1.83	0.25
137	144	7	Belarus	27.69	2.35	3.83	9.95	0.00	0.00	0.89	0.67
161	127	-34	Rusia	20.86	3.02	3.67	9.46	0.31	0.14	1.96	0.20

Așa dar, "Euromoney" a apreciat destul de pozitiv lucrul noului parlament, care începând cu octombrie 1998, a adoptat un set de legi noi (amendamente la codul funciar, legile privind organizarea administrativ-teritorială, planul de privatizare a sectorului energetic, reforma sistemului pensionare și altele). Formarea noului guvern de către Ion Sturza, care are imaginea unui manager din generația tânără, a avut de asemenea un impact benefic. Un rol important l-a avut și deblocarea relațiilor dintre guvernul Republicii Moldova și FMI/BM.

Trebuie de menționat că rating-ul Federației Ruse (epicentrul crizei) în perioada septembrie 1998 – martie 1999 a căzut dramatic cu 34 puncte (de pe locul 127 spre 161), al Ucrainei a căzut cu opt poziții (spre 126), a României - cu 7 puncte (spre 89), /n timp ce poziția Moldovei s-a îmbunătățit cu 25 puncte (ajungând la locul 117).

Performanța economică a fiecărei țări e estimată în baza creșterii economice, a stabilității monetare, a balanței bugetare și a contului curent, a șomajului și a dezechilibrului structural. Pronosticul creșterii P.I.B. pentru 1999 și 2000 este de asemenea luat în considerație.

Republica Moldova a acumulat un total de 30,79 puncte din 100 posibile. Acesta e al șaisprezecelea rezultat printre țările cu economia în tranziție din Europa Centrală și de Est și din C.S.I. Analizând indicele cumulativ după componentele sale, observăm ca Moldova a acumulat numai 3,64 puncte la stabilitatea politică și 3,71 la capitolul performanța economică. Punctajul atât de jos la stabilitatea politică este legat de riscul neachitării datoriilor sau a nedeservirii datoriei pentru mărfurile și serviciile prestate, riscul nerepatrierii capitalului. Performanța economică se calculează ca media ponderată a factorilor bazați pe PNB pe cap de locuitor și a pronosticului creșterii economice pentru anii viitori. La acest indice Republica Moldova s-a plasat mai sus numai de Tadjikistan, Armenia și Federația Rusă.

Indicatorii datoriei sunt calculați în baza ratelor stocului datoriei față de PNB, deservirii datoriei față de exporturi și a balanței contului curent la PNB. De asemenea se include rata datoriei reeșalonate către stocul total al datoriei. Datele referitor la datoriile analizate sunt extrase din raportul Băncii Mondiale “Finanțele dezvoltării globale 1999” și conțin datele numai pentru anul 1997. Aceasta ar putea explica într-o oarecare măsură indicii atât de înalți acumulați de Moldova. Indicele rating-ului creditor e bazat pe clasificările agențiilor de rating Moody’s, Standard & Poor’s și Fitch IBCA. Ca rezultat al scăderii rating-ului datoriei Republicii Moldova de către Moody’s în decembrie 1998 și de către Standard & Poor’s anterior indicele rating-ului creditor a scăzut de la 3,13 în 1997 la 1,25. Cu toate acestea, Moldova se află pe poziția a douăsprezecea printre țările cu economia în tranziție.

Accesul la finanțarea bancară și pe termen scurt, care indică plățile la creditele private negarantate ca procent din PNB, la fel ca și accesul la piețele de capital plasează Moldova la aproximativ același loc ca și rating-ul general.

Așadar, în pofida faptului că datele statisticii oficiale nu arată îmbunătățiri reale în economia și viața cotidiană a populației din Moldova, noul Parlament și guvernul, format de către Ion Sturza, la primele etape de activitate au contribuit la îmbunătățirea imaginii Moldovei, fapt ce va rezulta în ameliorarea climatului investițional, fluxurilor tehnologice și a cooperării comerciale.

*Rating-urile riscului țărilor revistei Euromoney din martie 1999
sunt prezentate în tabelele de mai jos.*

Pozitia martie 99	Pozitia sept. 98	Modifi- carea		Total	Risc politic	Performan- ta econo- mica	Indicatorii datoriei	Datoria expirata (neachitata) sau reesalonata	Rating creditar	Acces la finantare bancara	Acces la finantare pe termen scurt	Acces la pietele de capital	Factorul de risc al investitiilor discontat fata de tarile fara risc
			Pondereea	100	25	25	10	10	10	5	5	5	5
1	1	0	Luxemburg	98.48	24.28	25.00	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.20
2	6	4	Elvetia	98.36	24.88	23.85	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.63
3	8	5	Norvegia	95.43	23.96	21.90	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.57
4	2	-2	SUA	94.92	25.00	20.28	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.64
5	4	-1	Olanda	94.22	24.51	19.71	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	5.00
6	3	-3	Germania	94.04	24.87	19.55	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.62
7	7	0	Franta	93.68	24.78	19.27	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.62
8	5	-3	Austria	93.30	23.96	19.35	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.99
9	11	2	Danemarca	93.24	23.32	20.96	10.00	10.00	9.38	5.00	5.00	5.00	4.59
10	13	3	Belgia	91.18	23.27	18.76	10.00	10.00	9.17	5.00	5.00	5.00	4.99
11	23	12	Japonia	90.94	23.81	18.88	10.00	10.00	9.58	5.00	5.00	4.80	3.87
12	12	0	Finlanda	90.91	22.52	19.22	10.00	10.00	9.58	5.00	5.00	5.00	4.59
13	9	-4	Marea Britanie	90.87	24.72	16.52	10.00	10.00	10.00	5.00	5.00	5.00	4.63
14	14	0	Suedia	90.33	22.54	19.24	10.00	10.00	8.96	5.00	5.00	5.00	4.59
15	10	-5	Irlanda	90.12	22.66	17.69	10.00	10.00	9.79	5.00	5.00	5.00	4.97
16	15	-1	Canada	90.09	23.48	17.72	10.00	10.00	8.96	5.00	5.00	5.00	4.93
17	21	4	Singapore	88.88	23.41	18.62	10.00	10.00	9.58	5.00	5.00	3.80	3.46
18	19	1	Australia	87.79	21.89	18.02	10.00	10.00	8.75	5.00	5.00	5.00	4.13
19	18	-1	Italia	87.62	22.52	16.57	10.00	10.00	8.96	5.00	5.00	5.00	4.57
20	17	-3	Noua Zeelanda	86.90	21.70	16.20	10.00	10.00	9.06	5.00	5.00	5.00	4.93
21	16	-5	Spania	86.72	22.33	15.63	10.00	10.00	9.17	5.00	5.00	5.00	4.60
22	22	0	Islanda	84.47	20.22	17.30	10.00	10.00	7.81	5.00	5.00	5.00	4.13
23	20	-3	Portugalia	84.41	21.91	14.18	10.00	10.00	9.17	5.00	5.00	5.00	4.16
24	114	90	Bermude	81.49	20.91	19.62	10.00	10.00	8.96	5.00	5.00	2.00	0.00
25	24	-1	Taiwan	79.74	20.38	14.27	10.00	10.00	8.75	5.00	5.00	3.13	3.22
26	32	6	Hong Kong	76.73	18.68	15.75	10.00	10.00	6.88	5.00	4.29	3.30	2.84
27	27	0	Grecia	75.87	18.04	13.84	10.00	10.00	5.31	5.00	5.00	5.00	3.67
28	25	-3	Cipru	75.39	18.00	12.72	10.00	10.00	7.19	5.00	4.29	5.00	3.19
29	28	-1	Emiratele Arabe Unite	73.39	17.10	15.26	10.00	10.00	6.88	5.00	4.11	1.70	3.35
30	26	-4	Malta	71.81	19.48	11.74	10.00	10.00	6.88	1.01	4.29	5.00	3.60
31	31	0	Israel	70.62	15.97	12.82	10.00	10.00	6.25	5.00	4.20	3.25	3.13

<i>Modifi- carea</i>		<i>Total</i>	<i>Risc politic</i>	<i>Performa- nta econo- mica</i>	<i>Indicatorii datoriei</i>	<i>Datoria expirata (neachitata) sau reesealonata</i>	<i>Rating creditar</i>	<i>Acces la finantare bancara</i>	<i>Acces la finantare pe termen scurt</i>	<i>Acces la pietele de capital</i>	<i>Factorul de risc al investitiilor discontat fata de tarile fara risc</i>
	<i>Pondere</i>	100	25	25	10	10	10	5	5	5	5
1	Slovenia	70.06	16.62	12.07	9.94	10.00	6.46	3.84	3.84	3.90	3.39
0	Ungaria	65.75	17.39	10.74	9.51	10.00	5.00	2.80	2.95	4.00	3.35
-4	Poland	62.06	15.99	10.54	9.56	10.00	4.79	0.37	3.13	4.20	3.49
-3	Cehia	61.96	16.58	9.97	9.65	10.00	5.83	0.50	3.13	3.80	2.50
1	Estonia	54.38	12.52	9.09	9.92	10.00	5.42	0.62	2.46	2.63	1.73
14	Croatia	54.04	11.01	9.42	9.64	10.00	4.38	2.55	2.28	2.60	2.17
-5	Letonia	50.67	11.23	8.54	9.93	10.00	5.00	0.20	2.37	1.67	1.73
-1	Lituania	50.14	11.81	8.25	9.87	10.00	3.96	0.00	2.28	2.25	1.73
-8	Slovacia	48.33	10.91	8.51	9.54	10.00	3.75	0.53	2.28	2.10	0.71
-6	Turcia	48.25	11.29	7.90	9.27	10.00	1.67	1.69	3.13	2.25	1.07
3	Kazahstan	40.68	8.54	6.25	9.75	10.00	2.50	0.81	1.83	1.00	0.00
6	Bulgaria	37.87	6.85	6.30	9.17	10.00	1.46	0.09	1.83	1.50	0.67
-7	Romania	36.28	7.76	4.85	9.52	10.00	0.83	0.47	1.83	0.75	0.27
10	Azerbaidjan	33.39	4.88	6.48	9.82	10.00	0.00	0.00	1.55	0.67	0.00
18	Kirgizia	32.86	5.41	7.12	9.36	9.91	0.00	0.00	0.89	0.17	0.00
14	Turkmenistan	32.63	5.18	5.61	8.91	10.00	0.94	0.00	1.83	0.17	0.00
25	Moldova	30.79	3.64	3.71	9.52	10.00	1.25	0.00	1.83	0.83	0.00
-8	Ucraina	29.85	3.17	4.05	9.76	10.00	0.63	0.16	1.83	0.25	0.00
-22	Uzbekistan	29.78	6.23	6.83	9.71	4.80	0.00	0.05	1.83	0.33	0.00
7	Belarus	27.69	2.35	3.83	9.95	10.00	0.00	0.00	0.89	0.67	0.00
31	Tadjikistan	27.43	4.04	3.52	9.46	9.40	0.00	0.00	0.89	0.13	0.00
-7	Georgia	26.81	3.12	5.89	9.12	6.69	0.00	0.00	1.61	0.38	0.00
-3	Macedonia	25.33	4.56	8.19	9.40	0.00	0.00	0.16	2.19	0.50	0.33
-22	Armenia	21.22	2.98	-	9.36	6.82	0.00	0.00	0.89	1.17	0.00
-34	Rusia	20.86	3.02	3.67	9.46	2.09	0.31	0.14	1.96	0.20	0.00
-32	Albania	17.49	2.94	4.10	9.42	0.00	0.00	0.00	0.89	0.13	0.00
-3	Iugoslavia	15.25	0.92	3.83	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.50	0.00

Prognoze economice globale								
Pozitia			Perf. medie	Performanta economica		Modif. astept.	Cresterea PNB	
Mar 99	Sept 98		1999-2000	1999	2000	1999-2000	1999	2000
1	5	Irlanda	82.68	82.64	82.73	0.09	6.4	6.5
2	6	Olanda	82.25	81.64	82.86	1.21	2.6	2.8
3	7	Finlanda	82.21	82.08	82.33	0.25	3.3	3.1
4	16	Canada	81.31	81.85	80.77	-1.08	2.4	2.4
5	1	Luxemburg	81.29	81.71	80.86	-0.86	3.4	3.2
6	20	Australia	81.05	80.55	81.55	1.00	2.6	3.0
7	3	SUA	80.90	81.71	80.10	-1.62	2.5	2.1
8	11	Franta	79.44	78.12	80.76	2.65	2.3	2.6
9	12	Suedia	79.00	78.82	79.18	0.36	2.3	2.4
10	10	Danemarca	78.81	77.69	79.92	2.23	1.7	2.1
11	2	Norvegia	78.49	78.18	78.80	0.62	1.5	1.8
12	-	Brunei	78.00	78.00	78.00	0.00	-	-
13	8	Germania	77.56	75.50	79.63	4.13	2.0	2.4
14	22	Noua Zeelanda	77.17	76.33	78.00	1.67	2.0	3.0
15	15	Spania	77.03	76.53	77.53	1.00	3.3	3.3
16	4	Austria	76.88	74.38	79.38	5.00	2.4	2.6
17	13	Elvetia	76.42	75.85	77.00	1.15	1.5	1.8
18	18	Belgia	76.00	74.86	77.14	2.29	2.2	2.5
19	14	Portugalia	75.24	75.33	75.15	-0.18	3.4	3.1
20	19	Italia	73.53	72.13	74.94	2.81	2.0	2.4
21	21	Marea Britanie	72.34	70.63	74.06	3.44	1.3	1.9
22	23	Taiwan	71.42	68.08	74.75	6.67	4.0	4.7
23	28	Grecia	70.90	69.90	71.90	2.00	3.2	3.1
24	30	Emiratele Arabe Unite	70.50	72.00	69.00	-3.00	0.4	2.3
25	-	Bermude	67.50	75.00	60.00	-15.00	-	-
26	38	Bahrain	66.25	65.00	67.50	2.50	0.4	1.6
27	17	Islanda	66.00	66.00	66.00	0.00	4.1	3.2
28	40	Panama	65.67	67.33	64.00	-3.33	3.7	3.5
29	26	Polonia	65.51	64.58	66.44	1.86	4.4	4.6
30	29	Ungaria	65.37	63.36	67.38	4.01	4.0	4.2
31	24	Singapore	65.03	62.50	67.56	5.06	0.7	3.0
32	78	Bahame	65.00	70.00	60.00	-10.00	4.0	3.0
33	34	Slovenia	64.60	64.00	65.20	1.20	3.4	3.5
34	9	Malta	63.88	63.25	64.50	1.25	3.8	5.0
35	41	China	63.71	64.50	62.93	-1.57	6.6	6.3
36	60	Coreea de Sud	62.99	58.14	67.85	9.70	0.5	3.3
37	121	Siria	62.25	55.50	69.00	13.50	1.2	2.6
38	27	Cipru	62.03	61.80	62.25	0.45	3.5	4.0
39	73	Fiji	61.00	60.00	62.00	2.00	-1.5	2.0
40	42	Hong Kong	60.87	57.27	64.47	7.20	-1.0	1.8
41	-	Antigua & Barbuda	60.00	70.00	50.00	-20.00	-	-
42	133	Barbados	60.00	70.00	50.00	-20.00	4.0	4.0
43	36	Cehia	59.82	58.64	61.00	2.36	0.3	1.9
44	47	Jordan	59.25	56.00	62.50	6.50	2.2	2.8
45	43	Israel	59.12	58.83	59.40	0.57	1.7	2.9
46	35	Chile	58.96	56.42	61.50	5.08	1.9	3.9
47	53	Qatar	58.83	57.67	60.00	2.33	3.1	5.4
48	45	Japonia	58.81	59.69	57.93	-1.75	-0.6	0.6
49	49	Mexic	58.25	57.42	59.09	1.67	2.6	3.5
50	52	Philippine	58.18	55.91	60.45	4.55	1.8	3.5